

Contouren getekend, we kunnen gaan lezen!

Leeskringavonden van start

We leven in een bijzondere tijd. Vandaag was er een congres over de Balfour-declaration van 100 jaar geleden. Lord Balfour was een van de nazaten van de Puriteinen. In die Balfour-verklaring werd vastgelegd, dat het Joodse volk recht heeft op een eigen staat.

Met deze woorden werd de eerste avond van de Leeskring 'Israël en de Nadere Reformatie' ingeleid. "Een avond," aldus dr. Van Campen, "om contouren te schetsen waardoor we dingen kunnen plaatsen."

De volgende avonden zullen gaan over de werken van Wilhelmus á Brakel, Jacobus Koelman en ten slotte Theodorus van der Groe.

'Oude schrijvers' over Israël? Professor Van der Linde, bij wie dr. Van Campen destijds wilde promoveren, was dat nog nooit tegen gekomen, hoewel zijn huis vol stond met boeken van Oudvaders... Toch promoveerde ds. M. van Campen onder de titel 'Gans Israël' in 2006 op een onderzoek naar visies op Israël in de 17e en 18e eeuw. Een van zijn paranimfen was rabbijn Jacobs. De dissertatie is een lijvig werk geworden met meer dan 600 bladzijden...

Nadere Reformatie

De Nadere Reformatie begint als ds. Willem Teellinck (1608) voor de classis Zeeland een pleidooi houdt over de alom heersende losbandigheid. Hij roept op tot reformatie van de zeden, een morele reformatie. De Nadere Reformatie is een voorgezette reformatie, het leven moet gereformeerd worden, het christelijk geloof moet doorleefd worden.

Dit komt onder meer tot uitging in een strenge viering van de rustdag en nadruk op de huisgodsdienst, maar ook ontstaat er in de toekomstverwachting zicht op een grote rol voor het Joodse volk.

Wie nog aan wil sluiten bij (enkele van) de volgende Leeskring-avonden met dr. Van Campen is van harte welkom!

Graag even **aanmelden (uiterlijk 27-11)** via mail of telefonisch:
israelwerkgroepdordtcentrum@gmail.com
tel: 06 27 30 86 54

Het voorbereidingsmateriaal van de eerste avond kan dan nog gemaild worden. Wie niet kan komen, maar wel graag het materiaal wil lezen, kan dit ook melden. (Al mist u dan wel heel wat...;-))

**De eerstvolgende avond is op
donderdag 30 november.**

In 2018 staan 25 januari en 22 maart gepland.

Van 19:45-21:45 uur in de Krooswijkhof.

(Collecte voor de onkosten, richtlijn ca. €4 p.p.)

De Nadere Reformatie stoelt op de Reformatie. Om hierop beter zicht te krijgen neemt dr. Van Campen ons aan de hand van vijf kernwoorden mee terug in de geschiedenis. Ten aanzien van Israël is er eerst sprake van *Verbondenheid* met de christenen uit de heidenen. Al spoedig ontstaat echter *Verwijdering* en vat de gedachte van *Vervanging* post.

Deze vervanging leidt tot *Verguizing* en uiteindelijk tot *Vervolging*

Luther

Schokkend is het om de aanbevelingen uit het in 1543 verschenen boekje *Von den Juden und ihren Lügen* te lezen, van een teleurgestelde Luther. Waar hij in 1523 nog een werkje uitgaf met de titel *Dasz Jesus Christus ein geborner Jude sei*, waarin hij zijn solidariteit met en zijn verwachting voor het Joodse volk vanwege de herontdekking van het Evangelie van vrije genade beschreef, lijkt hij nu zijn pen in gal gedoopt te hebben.

Advent in het heden

Van Luther en Calvijn keren we terug naar het recente verleden en het heden, want het blijkt helaas dat we zo bitter weinig hebben geleerd van de geschiedenis.

“Neem de adventstijd: wanneer hoor je preken over het ‘tot heerlijkheid van Uw volk Israël?’”

We noemden al eerder ds. J.H. Velema. Hij had het niet gezien, maar toen zijn ogen ervoor geopend werden, stelde hij vast, dat hij bijna al zijn preken kon verscheuren...

“Wij zijn slechts mede-erfgenamen, de eerste erfgenaam blijft Israël.”

Vervolg

Nu we een schets hebben gekregen van de tijd waarin de Nadere Reformatie begon, gaan we meer leren over het gedachtegoed van enkelen van hen en dan met name over hun visie op de plaats van Israël. Wie nog wil aansluiten bij de ‘Leeskring’ is van harte welkom. In het kader staat aangegeven hoe dit kan en om welke data het gaat. Op 30 november a.s. zal het gaan over het werk van **Wilhelmus á Brakel** met het oog op de hoop voor Israël

november 2017

Werkgroep Nathanaël

De broeders Groenenboom, De Heer (scriba) en Diepenbroek (André) en de zusters Van Dongen-Geuze (Elze) en Diepenbroek-Walhout (Tanneke)

